

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA
mint felülvizsgálati bíróság
Mfv.II.10.763/2010/4.szám

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Szegner Anna ügyvéd által képviselt felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Kecskeméti Munkaügyi Bíróságnál megindított és 2.M.988/2009/9. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett határozat ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

v é g z é s t :

A Legfelsőbb Bíróság a Kecskeméti Munkaügyi Bíróság 2.M.988/2009/9. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a munkaügyi bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A felek felülvizsgálati eljárásban felmerült költséget egyenként 20.000 (húszezer) forintban, míg a felülvizsgálati eljárás illetékét 36.000 (harminchatezer) forintban állapítja meg.

I n d o k o l á s

Az alperes elsőfokú hatósága 2008. április 21-én munkaügyi ellenőrzést tartott a felperes v.-i spárgaültetvényén, ahol 157 fő külföldi (román állampolgár) érvényes egyéni munkavállalási engedély nélkül végzett munkát. Megállapította, miszerint a felperes a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Flt.) 7. § (1) bekezdését megsértette, ezért határozatával a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény (Met.) 7/A. § (2) bekezdés a) pontja alapján 86.644.000 forint Munkaerőpiaci Alap javára történő megfizetésre kötelezte.

A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Ezt követően a

felperes keresetében a meghozott közigazgatási határozatok hatályon kívül helyezését kérte.

Arra hivatkozott, hogy nem tekinthető az érintett munkavállalók foglalkoztatójának, mert azok a F. romániai székhelyű gazdasági társaság alkalmazottjai és szolgáltatás nyújtására irányuló megállapodás alapján végeztek nála munkát.

A Kecskeméti Munkaügyi Bíróság 2.M.988/2009/9. számú ítéletével az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedő hatállyal hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte.

A tényállás szerint a felperes és a F. romániai székhelyű társaság 2008. március 20-án „megállapodás szolgáltatásra” elnevezésű, tartalma szerint vállalkozói szerződést kötött. E szerződésben a külföldi cég a felperes spárgaültetvényén található spárganövény felszedését vállalta azzal, hogy a munkát saját munkavállalóival kellett ellátnia, mely munkavállalók lehetnek magyarországi, illetve külföldi állampolgárságú munkavállalók is. Utóbbi esetben a munka elvégzésére kiküldetés alapján kerülhetett sor.

A munkaügyi bíróság megállapította, hogy a felperesnek nem volt jogszabályi kötelezettsége annak vizsgálatára nézve, hogy a vállalkozó betartja-e a szerződésben rögzített kötelezettségét, és a saját munkavállalói részére beszerzi-e az E101 számú nyomtatványt.

A munkaügyi bíróság ítélete indokolásában rögzítette, miszerint az alperes a határozatában nem hivatkozott arra, hogy a megállapodást kötő felek között létrejött vállalkozási szerződés színlelt. Levont jogi álláspontja szerint pedig érvényes vállalkozói szerződés esetén nincs lehetőség arra, hogy az alperes a felperest tekintse az érintett munkavállalók foglalkoztatójának. A megismételt eljárásra nézve a munkaügyi bíróság kötelezte az alperest, hogy foglaljon állást abban a kérdésben, hogy a felek között létrejött vállalkozói szerződés érvényes-e, mert amennyiben e szerződés színlelt, csupán akkor van lehetősége foglalkoztatónak tekinteni az alperest. Előírta továbbá annak tisztázását is, hogy a munkaszerződéssel nem rendelkező tíz fő munkavállaló kinek a munkavállalója volt.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérte.

Hivatkozása szerint a munkaügyi bíróság olyan körülmények tisztázására kötelezte az elsőfokú hatóságot, amelyek a megállapított szabálytalanság szempontjából nem relevánsak, illetve

a közigazgatási eljárásban és a bírósági eljárás során a felek nem is tették vitássá, hogy a felperes és a romániai székhelyű cég közötti szerződés érvényes, így értelmezhetetlen is annak vizsgálatára való kötelezés, hogy a szerződés esetleg színlelt-e.

A F. képviselőjében G. K. 2008. április 22-én felvett jegyzőkönyvben nyilatkozott arra, hogy a 157 fő munkavállalót a romániai cég foglalkoztatja. A munkavállalók neveit, adatait a F. képviselője a jegyzőkönyv mellékleteként csatolta, így okafogyott a munkaszerződéssel nem rendelkező tíz munkavállalóra vonatkozó kötelezés is.

Az alperes érvelése szerint a munkaügyi bíróság jogszabálysértően értelmezte a Met. 1. § (5) bekezdésében foglaltakat, és a munkaadó fogalmát is. Az alperes nem jogviszony fennállását állapította meg, hanem a Met. 7/A. §-a alapján eljárva munkavállalási engedély nélküli foglalkoztatás miatt kötelezte felperest befizetésre. Ebből a szempontból pedig nem releváns, hogy a két cég között van-e, és milyen szerződés érvényben, mivel a magyarországi foglalkoztatás szabályosságáért a felperes felelt.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem a következők szerint alapos.

A perbeli adatok szerint tény, miszerint 157 fő külföldi (román állampolgár) 2008. április 21-én a felperes telephelyén, a felperes érdekében végzett munkát.

Az Flt. 7. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés a külföldi magyarországi foglalkoztatását, illetve munkavégzését a törvényben, valamint a foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter által meghatározott kivételektől eltekintve engedélyhez köti. A törvény a munkavégzést, illetve a foglalkoztatás fogalmát megállapíthatóan tág értelemben jelöli, abból nem vonható le olyan következtetés, miszerint az kizárólag munkaviszonyra, illetve egyéb munkajogviszonyra értendő.

Az Flt. perben hatályos 58. § (5) bekezdés c) pontja szerint a 7. § (4) bekezdésének alkalmazásában munkaadó az is, aki külföldit az a) pontban fel nem sorolt jogviszony alapján foglalkoztat, valamint, akinek külföldi munkaadóval kötött magánjogi szerződése teljesítése érdekében végez munkát külföldi magánszemély Magyarországon. Ebből következően, ha a megbízó által kötött magánjogi szerződés alapján külföldi állampolgárok végeznek munkát a megbízónál, a jogszabály

szempontjából a megbízó munkaadónak minősül (BH 2004.79.).

A külföldiek magyarországi foglalkoztatása engedélyezéséről szóló, a perbeli időben hatályban volt 8/1999.(X.10.) SzCsM rendelet (R.) 7. § (6) bekezdése értelmében a mentesség alapjául szolgáló feltételek fennállását a foglalkoztatónak kell bizonyítania.

A felperes képviselője, P. B. Gy. a 2008. május 5-én felvett jegyzőkönyvben engedélymentes foglalkoztatásra hivatkozott, amikor arra nyilatkozott, hogy tudomása szerint a külföldi munkavállalók kiküldetésben (megállapodás szolgáltatásra) szerződés alapján végzik munkájukat, ezért munkavállalási engedélyre nem volt szükség.

A R. 2006. május 12-től 2007. december 31-ig hatályos 7. § r) pontja értelmében a külföldi engedélymentes foglalkoztatásának esete állt fenn, ha e pontban meghatározott külföldi vállalkozással munkaviszonyban álló személyt „a munkáltató szolgáltatásnyújtás keretében” rendelt ki. Ezen rendelkezés hatályon kívül helyezésének az volt az oka, hogy 2008. január 1-jétől hatályba lépett a Magyar Köztársaság által a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek tekintetében alkalmazott, a munkaerő szabad áramlásával összefüggő átmeneti szabályokról szóló 355/2007.(XII.23.) Korm. rendelet (továbbiakban Kormányrendelet), amely szabályozza a EGT állampolgárok és hozzátartozói magyarországi munkavállalását. E kormányrendelet perben hatályos 1. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a rendelet hatálya - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - kiterjedt a bolgár és román állampolgárokra. Az 1. § (2) bekezdése viszont arról rendelkezett, miszerint a rendelet hatálya nem terjed ki az ekkor hatályos 1. § a)-g) pontban meghatározott (többek között tehát a román állampolgárok) magyarországi foglalkoztatására, ha e személyeket az EGT államban letelepedett munkáltató szolgáltatásnyújtás keretében kiküldetés, kirendelés vagy munkaerő-kölcsönzés keretében küldte magyarországi foglalkoztatóhoz.

Az előbbiekből következően a megismételt eljárásban a munkaügyi bíróságnak abban a kérdésben kell állást foglalnia, hogy a kormányrendelet hatálya egyáltalán kiterjed-e a perbeli foglalkoztatásra, mert csupán ez esetben lehet megalapozott annak a perben hatályos 2. § (1) bekezdésére való alperesi hivatkozás, mely szerint bolgár és román állampolgár Magyarországon szakképzettséget nem igénylő tevékenység keretében a munkaügyi ellenőrzés időpontjában hatályos szabályozás értelmében engedély alapján volt foglalkoztatható. Amennyiben azonban az 1. § (2) bekezdésében szabályozott kivétel szerinti foglalkoztatás esete állapítható meg, a mentesség fennállt.

A szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó elvet az EK Szerződés

49. cikke tartalmazza. A szolgáltatás fogalmi eleme az 50. cikk értelmében a díjazás. 96/71/EK irányelv elismeri szolgáltatás nyújtásaként, hogy az egyik tagállam cége a saját munkavállalóit kirendeli a szolgáltatás igénybe vevőjéhez. Ezen feltételek fennállása kérdésében azonban a megalapozott döntés érdekében a munkaügyi bíróságnak a megismételt eljárás során állást kell foglalnia.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és a munkaügyi bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült költség és felülvizsgálati eljárási illeték összegét a Pp. 275. § (5) bekezdése értelmében csupán megállapította, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt.

Budapest, 2011. június 22.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Dr. Stark Marianna s.k. előadó bíró, Dr. Földényi Gyuláné s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági tisztviselő